

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

BENDRUOMENĖ IR VLIKAS

Santykiuose su Vliku skelbia PLB savo biuletenyje, kad Vlikas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laivės kovos sąjūdžių pagrindu, vadovauja politinei lietuvių laisvės kovai. PLB susitaria su Vliku dėl bendros veiklos linijos, darbų derinimo ir abipusės pagalbos. Organizaciją Vliko tvarkymąsi PLB laiko jį sudarančių grupių ir jo organų (seimo, tarybos, valdybos) vidaus reikalu ir jokių atvejų jį tai nesikiša. PLB nenumato įsijungti į Vliką kaip jį sudaranti grupė.

• **Pranas Mašiotas**, žinomas pedagogas ir vaikų literatūros rašytojas, paliko didelį savo kūrinį palikimą. Jo archyve yra atskirų kūrinių surašyta net 140 pavadinimų. Tame tarpe 30 originalių veikalų, 60 vertimų iš svetimų kalbų ir 12 vadovėlių mokykloms.

• **Dionizo Poškos** pagarsėję baubliai ir dabar Lietuvoje sto pia prižiūrimi. Jų tvarkytojų yra savanoris pensininkas A. Bardauskas, kuris gausiems lankytojams, ypatingai jaunimui, aiškina apie šiuo baublius, ape jų atsiradimą ir apie Dionizą Pošką.

• **Pavasario poezija** — šiemet Vžiniuje išleido jau penktą tomą, kuriame esama ir visai naujų autorių.

• **Simano Daukanto** kapą prižiūri Papilės mokyklos mokiniai ir šis kapas esąs pavzdingai tvarkomas. Papilės miestelio aikštėje dabar tebestovi V. Grybo pagamintas pirmojo Lietuvos istoriko paminklas.

• **Poilsis ant laiptų**, tai Vytauto karos poezijos knyga, kurią išleido Ona Karčienė ir Violeta Karosaitė. Leidinys didelio formato, 90 puslapių. Knyga puošniai išleista dailiai ir išrasta. Pirmąjį puslapį piešė Kazys Veselka.

• **Dr. Z. Zinkevičiaus** knyga — "Lietuvių kalbos tarmės" Vilniuje išleista turėjo nepaprastą pasisekimą, nes labai greitai išpildyta. Tai parodo, jog teen jaučiamas vertingų leidinių badas.

• **Vilniuje moksleivių** dainų ir šokių šventė sutraukusi, kaip vietinė apybraida rašo, nepaprastai daug jaunimo. Dainininkų būvę apie vienuolika tūkstančių, 2000 muzikantų ir 5000 šokėjų. Šventė įvyko Vingio parke. Į šią šventę suvažiavęs jaunimas pasinaudojo proga ir aplankė istorines Lietuvos sostinės vietas, o taip pat Trakų pilį.

• **Valentinos ir Stepo Minikų** radio programa rengia pikniką, kuris įvyks rugpjūčio 10 d. Romuvos parke, Montello, Brockton, Mass.

• **Kazys Čepukas**, labai populiarus Chicagoje lietuvių veikėjas, neseniai turėjo širdies priepuolį. Jo kašmynas M. Sileikis jam pagelbėjo ir nuvežė į ligoninę, kur pripažinta jo sveikatos padėtis gan rimta.

• **New Haven, Conn.**, Lituanistinė mokykla veikė šiemet

34 šeštadienius, mokinių į baigą buvo 18. Mokiniai nuo 4 iki 17 metų.

• **Laikraštinkas Juozas Pronskauskas**, kuris dirba "Naujosios" nase, savo atostogas suplanavo įdomiai praleisti. Jį spasi-rinko Aliaską, kur yra vietų, kad saulė vasarą beveik nenusileidžia.

• **Kinų - sovietų derybos** esančios prasidėjusios, nors apikaro veiksmus abiejų kraštų pasienyje pasaulio spaudo daug rašė. Pirmiausia svarstomi Amuro upe navigacijos reikalai. Tik šie pasitarimai nesą sklandūs, kadangi kinų delegacija nelinkusi Amuro upe plaukioti jūmui daug dėmesio kreipti. o vis grįžtanti į senas tarp abiejų valstybių dar carų laikais sudarytas sutartis ir pabrėžianti, jog tada Kinijai buvo padaryta daug skriaudų, kurios dabar turinčios būti atitaisytos.

Kadangi susitarimo nepasiekta, tai sovietų Rusijos spaudos pranešimu, kai kurie raudonosios armijos jūrų daliniai Amuro upėje jau pradėję atlikti manevrus. O kad pa-našių manevrų metu gali kilti nauji kariniai susidūrimai, labai aišku.

SUNŲ DIENOS

Romėnų laikais šunų dienos arba kanikulija būdavo nuo liepos pradžios iki rugpjūčio mėn. pusės. Tai buvo baurus ir tvankus laikotarpis, kada prūdai nusekdavo, gyvatės apakdavo ir šunys siusdavo. Šunų dienų terminas atsirado ne dėl pasiutusių šunų rūjų Romos gatvėse, o dėl šuns žvaigždės, Kanikulos. Žvaigždininkai, ieškodami vasrinės šutos priežasties, pastebėjo, kad Kanikula buvo sąlyty su saule vidury vasaros. Kadangi romėnų žvaigždininkai nedaug nusimanė apie žvaigždžių judesius, tai jie spėjo, jog šutra ir tvankumas užneigą dėl Kalikulos. Jie patarė žmonėms aukoti Kalikulai ir vengti šunų ir gyvačių.

Kalkulos prietariai dar išliko. Esą, prūdai išsenka, o šaltinių vanduo "nesveikas", net užnuodytas. Uodai pasidarą didesni kraugėriai, labiau kanda ir skaudžiau įgelia. Nuodingos vijuoklės išbujuoja. Gyvatės piktos ir kandžios. Tat, kaltink Kanikulą, jei nori, bet nekaltink vargšų šuniukų. Ir šunims nepatinka "Šunų dienos".

A. B-kis

★ **Amerikos daktarų konferencijoje** 75 jauni daktarai ir medikai studentai jėga užėmė kalbėtojų tribūną ir perskaitė savo deklaraciją, kurioje apkaltino daktarų asociaciją tuo, kad ji priešėjasi epideminių ligų apsaugos skiepėjimams, nepageidauja vadinamą "kraujo bankų" — kraujo atsargų sudarymo, ir prieštarauja administracijos pastangoms gyven tojus aprūpinti medicinos pagalba. Daktarai tiek susijaudino, kad vos buvo išvengta paštynių.

★ **Nors prezidentas Nixonas** priešinosi, bet senato komisija padarė sprendimą — lengvinti prekybos su komunistiniais kraštais sąlygas.

CASTRO APIE PIETŲ AMERIKĄ IR BAZNYČIĄ

Kubos diktatorius Castro, minėdamas politinį nužudymą Buenos Aires, kai buvo rastas jaunas kunigas Perera kairiųjų pažiūrų asmenų žiauriausiu būdu užmuštas ir po to pakartas, padarė pastabą, kad čia buvo dešiniųjų jaunimo organizacijų darbas. Ta proga spauda prisimena kiek anksčiau Castro pasakymą, kuris atspindi Pietų Amerikos gyvenimą. Tada Castro sakė:

— Tegu Amerika nesibijo, kad į Pietų Ameriką įsiskverbs rusai ir sukels čia revoliuciją. Ten, — jis kalbėjo, — daugiau revoliucionierių nėra, ir rusai čia nepavojingi. Bet Amerikai yra didelės pavojus iš kitos pusės, iš kur nelaukiama, tai iš katalikų bažnyčios. Čia tikras pavojus, ir kunigai galės sukelti revoliuciją.

Kokios nuomonės viešpatauja jaunų kuigų tarpe Pietų Amerikoje, galima spręsti iš vie no jauno revoliuciniu būdu nuštekusio kunigo pareiškimo spaudos atstovams: — Mūsų bažnyčia praeityje padarė didžiausią klaidą, atitraukdama nuo liaudies. Dabar mes, kunigai, turim tik vieną pasirinkimą — arba mes pamėgsime ramybę, kaip Švedijos protėjų kunigai, arba eisime revoliucijos keliu. Žmonės, jo nuomone, kelia revoliuciją ir mes turim su jais eiti.

★ **New Yorko administracija** atitaisydama vandalų padarytus sugadinimus parkuose, per metus išleido 860,000 dolerių, transporto įmonėms padarytus skriaudas kainavo 360,000. Bet daugiausia vandalai nuostolių padaro mokykloms, kurių remontui per vienus metus išleista net trys milijonai dolerių. Ir niekas nesuranda būdų su tuo kovoti.

KAI ĮSAKO, TAI IR PRITARIA AKTYVISTAI

Šimtas tūkstančių jau esą Lietuvoje įrašyti į komunistų partiją. Dabartinių komunistų — ar tik iš reikalo partijon įsirašiusių — abėjingumą liudija ir liepos 9 d. Vilniaus laikraščiuose, ypač "Tiesoj", skelbiami pranešimai apie įvairiose Lietuvos vietose susauktus komunistų aktyvo, t. y. pareigūnų, susirinkimus ir tų susirinkimų vardu skelbiami atsiliepimai apie neseniai Maskvoje buvusią tarptautinę komunistų konferenciją.

"Karštas, vieningas pritarimas", skelbia "Tiesos" re daktorių pridėta antraštė, tačiau to "karštumo" nesimato.

Pastebėtina, kad tiems aktyvistams padiktuotose rezoliucijose net nekalbama apie Maskvos konferencijos nutarimus, o tik skelbiamas pritarimas rusų kompartijos delegacijos lūnijai toje konferencijoje. Bet nematyt, kad aktyvui būtų aišku, kokia ta rusų ir kokių kitų buvo linija toje konferencijoje. Nes, sprendžiant iš korespondentų pranešimų, rezoliucijose buvo skubama nukreipti kalbą nuo konferencijos ir kalbėti apie kasdienesnius dalykus.

Iš Alytaus, pavyzdžiui, rašo, kad aktyvistai urmu pritarią viskam, kas daroma Maskvoje, o patys skuba tvirtinti nesigalėjusių jėgų įvykdyti penkmečio planui...

Iš Skuodo — padarysį viską, kad būtų įgyvendinti darbo planai, ir darbo pergalėmis pasitiksia didįjį Lenino jubilėjų...

Iš Kretingos P dirbsią var dan taikos ir, stiprinami pasaulinę (!) socialistinę sistemą, prisidėsia prie garbingojo Lenino jubilėjų sutikimo...

Iš Rokiškio — gerinsia ideologinį darbą, sutelksia jėgų pirmo laiko įvykdyti penkmečio užduotims ir įsipareigojimams, skirtiems V. Lenino gimimo šimtosios metinėms.

★ **Švedų mokslininkas**, Nobelio premijos laureatas Teorell suralo priemonę žmogaus organizme tam tikru būdu pakeisti cheminį procesų veikimą, kad būtų sulaukomas alkoholio veikimas ir kai kuriuos organus. Ši priemonė dabar sulauko alkoholio įsisirbimą į kūno audinius ir pašalina jį iš organizmo, kas neleidžia užnuodyti kepenis, inkstus ir visą maitinimo sistemą.

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Liepos 19, 1969

ISMOKAMOS APDRAUDOS

KAZYS MATUSEVICIUS, 126-Pav. kp., New York, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 31, 1964 m., mirė birželio 20, 1969 m. Velionies apdrauda išmokėta žmonai, Marijonai Matusevičenei.

ALEKSAS SIMKUNAS, 217 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 7, 1947 m., mirė birželio 8, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionės žmonai, Elvirai Simkunai. MARCELLA DRAGUNAS, 353 kp., Pittsburgh, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 9, 1942 m., mirė birželio 30, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Anna Zink.

Viso \$ 1,00.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$69,311.00

Liepos 19, 1969

LIGOJE PAŠALPOS

L. Jonikas, 36 kp., Chicago, Ill., sir. 5 sav. 6 d. \$59.64

S. Ruckis, 126-Pav., New York, N. Y., sirgo 11 sav. 92.43

M. Sankla, 278 kp., St. Catharines, Canada, sir. 4 s. 1 d. 56.50

Viso \$ 208.57

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$ 7,666.72

B. PIVARONIENE, SLA Sekretorė

REMKIM SLA FONDUS!

SLA turi keletą Fondų:

MOKSLEIVIŲ — teikti stipendijas jaunimui siekiančiam mokslui.

NASLIŲ IR NASLAICIŲ — padėti SLA nariams ir šeimoms, patekusioms į medžiaginius sunkumus.

TAUTISKŲ CENTŲ — kultūriniam ir tautiniam darbams finansuoti.

Taip pat veikia

SLA TAUTINĖ FONDACIJA — labdaros ir švietimo darbams palaikyti.

Susivienijimo kuopos ir apskritys paremkime tuos fondus savo aukomis, kad sutelktų daugiau lėšų, galėtų geriau atlikti Susivienijimo kilnius darbus.

SLA kuopos, apskritys ir nariai prašom! aukas siųsti:

Lithuanian Alliance of America

307 W. 30th Street

New York, N. Y. 10001

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
Notary Public
66C Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Tel. VI 7-4499
SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven N. Y. 11421
Sutelkiam garbingas laidotuves. Kopyčias sutelkiam nemokamai visose miesto dalyse.
F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyryje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir pirmiesiuose metams \$16.00, pusei metų — \$8.50, trims mėnesiams — \$4.50, vienam mėn. — \$1.50. Kitose JAV vietose: metams — \$14.00, pusei metų — \$7.50, trims mėnesiams — \$4.00, vienam mėnesiui — \$1.50. Kanadoje: metams — \$18.00, pusei metų — \$10.00, vienam mėnesiui — \$2.00. Užsieniuose: metams — \$21.00, pusei metų — \$11.00, vienam mėnesiui — \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order, tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Dirva

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRASTIS
Išleistas 1918

6807 Superior Ave.,

Cleveland, Ohio 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 2 kartus į savaitę:

Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams — \$13.00, pusei metų — \$7.00.

Susipažinimui — 2 savaitės siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Vilis

KELEIVIS

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 61-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

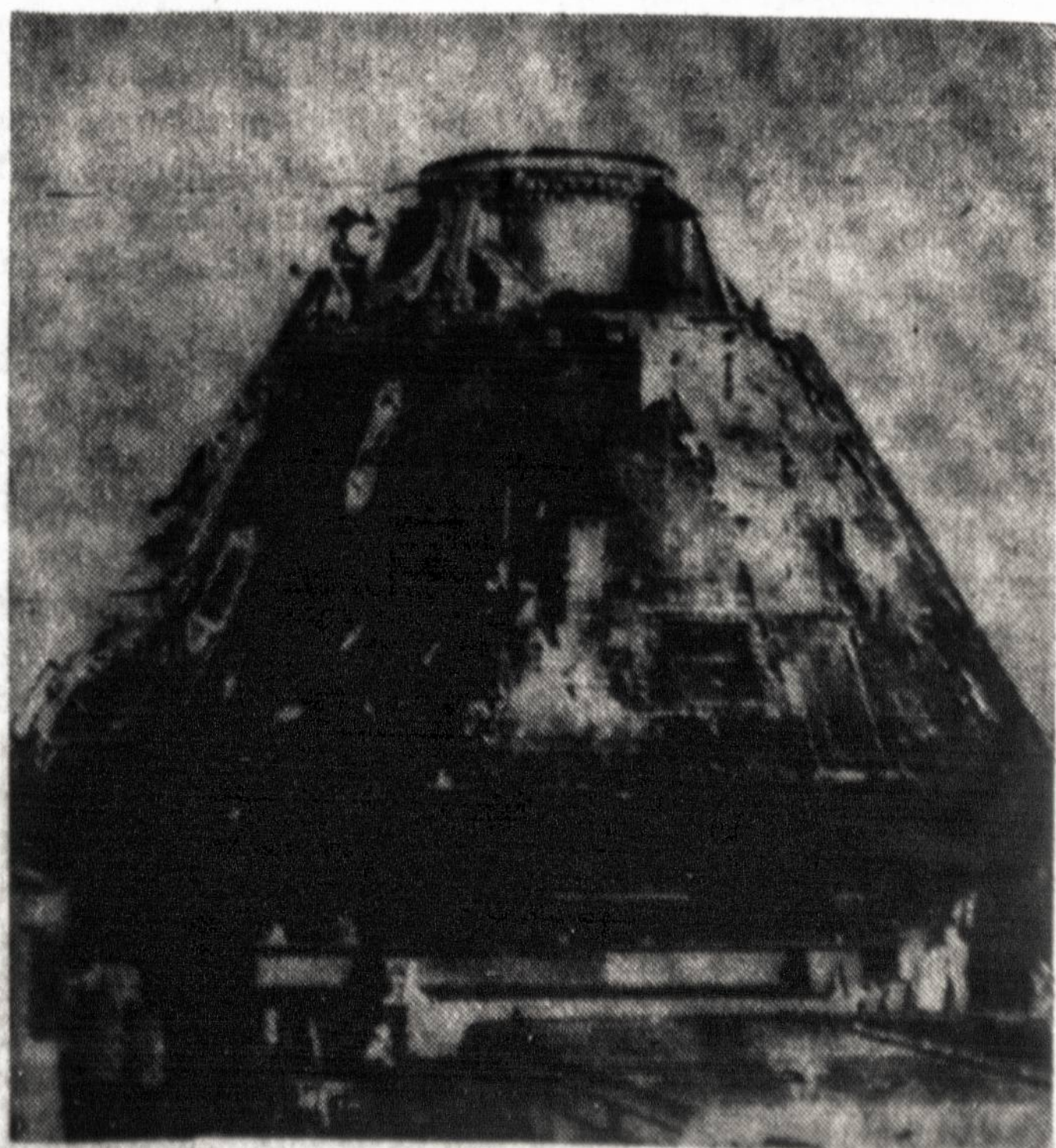
Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Keleivio Administracijoje gaunamas 1969 metų kalendorius, kaina \$1.00

KELEIVIS

636 Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

Apollo kapsulė, kuri įgalina astronautus pasiekti mėnulį.